

Антидопинг агенција Републике Србије
Трг Републике 3
11000 Београд, Република Србија
тел/факс: 011/ 4064136
Сајт: www.adas.org.rs
email: info@adas.org.rs

Број: 27-1231-3 од 31.12.2018. године

ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ У 2018. ГОДИНИ

ДИРЕКТОР
АНТИДОПИНГ АГЕНЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Др Милица Вукашиновић-Весић

1. ДОПИНГ КОНТРОЛА

Антидопинг агенција Републике Србије (АДАС) је у 2018. године спровела укупно 904 анализе, од тога: 852 анализе узорака спортиста и 52 анализе узорака коња.

Од 852 антидопинг анализе спортиста на такмичењу је спроведено 616, а изван такмичења 236. На националним такмичењима спроведено је 498, а на међународним такмичењима 118 антидопинг анализа.

Допинг контроле су и ове године спровођене у складу са техничким документом Светске антидопинг агенције који поставља захтеве за све антидопинг организације у погледу додатних анализа урина и крви за одређене супстанце као што су: анализа еритропоетина (ESA) и хормона раста (GHRF)), затим хормона раста из крви, анализе крвних параметара за биолошког пасоша спортисте у тачно одређеном проценту у односу на спорт у којем се спроводе. Имајући у виду захтеване проценте, а у односу на број планираних контрола у појединим спортовима, АДАС је у извештајном периоду спровела:

Табела 1, спроведене анализе у 2018.

СПРОВЕДЕНЕ АНАЛИЗЕ У 2018.	
Hgh Хормон раста из крви	38
GHRF Хормон раста из урина	61
ABP Анализа крвних параметара за биолошки пасош спортисте	22
Потврда стероидног профила спортисте	6
IRMS анализа	6
ESA из урина	77
Анализа урина изван такмичења	101
Анализа урина на такмичењу	541
УКУПНО	852

Табела 2. Анализе по спортовима

СПОРТ	домаћи на такмичењу	домаћи изван такмичења	домаћи укупно	међународни на такмичењу	међународни изван такмичења	међународни укупно
Атлетика	21	29	50	6		6
Аикидо	2		2			
Амерички фудбал	29		29		3	3
Ауто и картинг	2		2			
Асоцијација спорт за све	2		2			
Бадминтон	2		2			
Бејзбол	2		2			
Бициклизам	27	27	54			
Боб		2	2			
Боћање	2		2			
Бодибилдинг	2		2			
Бокс	9		9			
Бриц	2		2			
Дизање тегова	16	18	34			
Фитнес и рекреација		2	2			
Фудбал	37	3	40			
Гимнастика	2		2			
Го	2		2			
Голф	2		2			
Хокеј на трави	2		2			
Хокеј на леду	6		6			
Једриличарство	2		2			
Ју Јутсу	2		2			
Кајак	16	29	45	19	6	25
Карате	7		7			
Кендо	4		4			
Кик бокс	8	11	19			
Кјокушинкаи	2		2			
Кошарка	26		26			
Крикет	2		2			
Клизање	2		2			

Куглање	2		2			
Корфбол		2	2			
Летеће мете	2		2			
Мачевање	2		2	26		26
Мото спорт	2		2			
Оdboјка	25		25			
Оријентиринг	2		2			
Пливање	15	22	37			
Параолимпијски	10		10	4		4
Пикадо	2		2			
Плес	2		2			
Подводни спортови	6		6	20		20
Планинарски	2		2			
Практично стрелаштво	2		2			
Рафтинг	2		2			
Рагби	2		2			
Рагби 13	10		10			
Спелеологија		2	2			
Рекреативни спорт	2		2			
Рукомет	30		30			
Рвање	13	16	29		4	4
Спортски савез глуви и наглуви	2		2			
Спортски савез слепи и слабовиди	2		2			
Самбо	2		2			
Санкање		2	2			
Скијање	2		2			
Савате	2		2			
Школски спорт	2		2			
Скајбол	2		2			
Синхроно пливање	2		2			
Скокови у воду	2		2			
Софтбол	2		2			
Соколски спорт	2		2			

Спортски риболов	2		2	2		2
Спортско пењање	2		2			
Стони тенис	10		10			
Стреличарство	2		2			
Стрељаштво	13		13			
Теквондо	11	15	26	8		8
Тенис	10	8	18			
Триатлон		8	8			
Туг оф вор	2		2			
Ватерполо	12		6	20		16
Вејкборд	2		2			
Веслање	12	8	20	10		10
Ваздухопловни спорт	2		2			
Џет ски	2		2			
Џудо	19	19	38			
Шах	2		2			
Пауерлифтинг				3		3
Укупно	498	223	721	118	13	131

У извештајном периоду контроле су спроведене на 112 различитих спортских догађаја.

У истом периоду спровели смо допинг контролу на следећим међународним такмичењима:

1. Светски јуниорски куп у мачевању
2. Отворено првенство Србије у дворани, атлетика
3. Светски Куп у веслању
4. Светска лига у ватерполу
5. Европско првенство у кајаку
6. Европско првенство у мачевању
7. Светско првенство у пливању перајима
8. Светско јуниорско првенство у ватерполу за девојке
9. Светско ветранско првенство у спортском риболову
10. Балканско првенство у пауерлифтингу
11. Галеб турнир, теквондо
12. Европско првенство у пара стрељаштву

У 2018. спроведене су укупно 52 допинг контрола коња. Од тога код галопера 22 контроле, у касу 19 и 11 контрола у ФЕИ и Олимпијским дисциплинама (8 у препонском јахању и 3 у вожњи запрега). Крв је узоркована 17 пута, а урин 35 пута.

2. ПОВРЕДЕ АНТИДОПИНГ ПРАВИЛА

У 2018. откривено је укупно 11 допинг позитивних спортиста.

Антидопинг агенција Републике Србије је открила повреде антидопинг правила од стране следећих спортиста:

1. Саша Полугић (бокс) – дана 24.02.2018. године допинг позитиван на специфични стимуланс ефедрин, кажњен је од стране Боксерског савеза Србије са 18 месеци забране учешћа у спорту;
2. Лука Спремо (кик бокс) – дана 14.04.2018. године допинг позитиван на специфични стимуланс модафинил, кажњен је од стране Кик бокс савеза Србије са 2 године забране учешћа у спорту;
3. Бобан Живковић (рукомет) – дана 13.05.2018. године допинг позитиван на забрањени неспецифични стимуланс кокаин. У току је процес пред Рукометним савезом Србије;
4. Страхиња Петреш (амерички фудбал) – дана 08.07.2018. године допинг позитиван на забрањени канабиноид карбокси ТХЦ, кажњен од стране Српске асоцијације америчког фудбала са 6 месеци забране учешћа у спорту;
5. Игор Жмирић (падобранство), дана 30.9.2018. године допинг позитиван на забрањени анаболички стероид норандростерон. У току је процес пред Ваздухопловним савезом Србије;
6. Ивана Милић (бодибилдинг), дана 20.10.2018. године, допинг позитивна на забрањени диуретик канренон, анаболичке стероиде кленбутерол и станозолол и хормон и метаболички модулатор тамоксифен. У току је процес пред Савезом Србије за боди билдинг, фитнес, боди фитнес и аеробик;
7. Александар Живковић (бодибилдинг), дана 20.10.2018. године, допинг позитиван на забрањени диуретик фуросемид и анаболичке стероиде андарин, кленбутерол, остарин и ЛГД-4033. У току је процес пред Савезом Србије за боди билдинг, фитнес, боди фитнес и аеробик.

Иностране антидопинг агенције и међународне спортске организације откриле су и процесуирале повреде антидопинг правила од стране следећих спортиста:

1. Бојан Радовић (бокс) – дана 29.04.2017. године, допинг позитиван на забрањени диуретик фуросемид, кажњен од стране Антидопинг агенције Француске са 2 године забране учешћа у спорту;
2. Живко Папаз (парастрељаштво) – дана 27.09.2018. године, допинг позитиван на метаболите диуретика 4-amino-6-chloro-1.3 benzenedisulfonamide. У току је процес пред Међународним параолимпијским комитетом;
3. Бошко Миљуш (дизање тегова) – дана 06.07.2018. године, допинг позитиван на забрањени анаболички стероид ЛГД-4033. У току је процес пред Међународним савезом за дизање тегова;
4. Срећко Спасић (пауерлифтинг) – дана 12.10.2018. године, допинг позитиван на анаболички стероид тренболон и два метаболита анаболичког стероида тестостериона. Кажњен је од стране Међународног пауерлифтинг савеза са 4 године забране учешћа у спорту. Такође, наш национални савез је кажњен са 2000 евра због допинг позитивног резултата нашег спортисте.

У 2018. години, завршени су и процеси у два случаја допинг позитивних спортиста из 2017. године:

1. Филип Радојевић (ватерполо), дана 13.08.2017. године, допинг позитиван на специфични стимуланс псеудоефедрин, кажњен од стране Међународне арбитраже за спорт у Лозани са 2 године забране учешћа у спорту;
2. Милица Јанићијевић (теквондо), дана 30.9.2017. године, допинг позитивна на диуретик фуросемид, кажњена од стране Теквондо асоцијацијом Србије са 8 месеци забране учешћа у спорту.

Такође, Антидопинг агенција Републике Србије је у 2018. открила повреду антидопинг правила од стране руског хокејаша на леди Ион-Георгии Костева, који је приликом контроле 12.3.2018. године, био допинг позитиван на специфични стимуланс метилхексанамин. Процесуирање овог случаја је преузео Међународни савез за хокеј на леду.

Ако статистички посматрамо број допинг позитивних спортиста у односу на број спроведених контрола у 2018. тај проценат је ~ 1 %, односно нижи од светског просека који износи око 1-1.5%.

У 2018. години откривена су 4 случаја допинговања коња:

1. Касачко грло *Quick Viervil*, дана 02.09.2018. године допинг позитивно на метокарбамол; тренер Срђан Јовин. Српски касачки савез и Удружење за касачки

спорт Србије казнили су тренера са новчаном казном од 100000 динара и забраном тренирања и вожње касачких грла у трајању од 6 месеци, а грло са 3 месеца забране учешћа у тркама и дисквалификацијом резултата;

2. Галопско грло *Party Flash*, дана 27.05.2018. године допинг позитивно на GW1516; тренер Мирослав Колар. Удружење за галопски спорт Србије казнило је тренера са новчаном казном од 100000 динара, а грло са 1 месецом забране учешћа у тркама и дисквалификацијом резултата;

3. Галопско грло Атил Трлић, дана 30.09.2018. године допинг позитивно на фенилбутазон; тренер Слободан Петровић. Удружење за галопски спорт Србије казнило је тренера са новчаном казном од 100000 динара, а грло са 1 месецом забране учешћа у тркама и дисквалификацијом резултата;

4. Галопско грло *Prinston boy*, дана 21.10.2018. године допинг позитивно на фуросемид; одговорно лице Џанко Бјелак. Удружење за галопски спорт Србије казнило је тренера са новчаном казном од 100000 динара, а грло са 1 месецом забране учешћа у тркама и дисквалификацијом резултата.

Процент допинг позитивних коња у 2018. години износи ~ 7,69 % у односу на број спроведених контрола. Правилником о надлежним националним спортским савезима за спортске гране и области спорта у Републици Србији, који доноси Министарство омладине и спорта, утврђено је да је у галопском спорту надлежни национални спортски савез – Српски галопски савез. Како овај савез тренутно не функционише, Антидопинг агенција је руковођена принципима заштите добробити животиња и спровођења поверених задатака из Закона о спречавању допинга у спорту, те борбе против допинга у спорту, прихватила поступање Удружења за галопски спорт Србије као удружења које окупља све галопске клубове, у случајевима повреде антидопинг правила. На састанцима са представницима овог удружења и клубова, истима је указано на потребу да почне да функционише Српски галоперски савез.

3. АНТИДОПИНГ ЕДУКАЦИЈА

У току 2018.године Антидопинг агенција Републике Србије наставила је континуирану едукацијом спортиста и чланова стручног тима спортисте. Едукативне активности у 2018. години могу да се сврстају у 4 категорије:

1. предавања у спортским савезима/институцијама
2. обавезна антидопинг едукација спортиста стипендиста МОС
3. електронска едукација
4. вршњачка едукација
5. Athlete outreach програм

Појединачна предавања у спортским савезима и клубовима имала су за тему основе борбе против допинга у спорту, штетне ефекте забрањених супстанци, улогу лекара у борби против допинга, биолошки пасош спортисте, коришћење АДАМС базе и слично. Око 1200 слушалаца били су широког спектра занимања и професија из спортске и здравствене струке (тренери рвања, ватерпола, атлетике, гимнастике, фитнеса, коњичког спорта, џудоа, као и спортисти из рукомета, студенти фармације, параолимпијског спорта, фармацеути и лекари).

Као и сваке године, око 350 спортиста стипендиста Министарства омладине и спорта Републике Србије едуковано је 2 пута у току 2018. године са темама из допинга и спортске медицине.

Електронску едукацију прошло је 1871 лице.

Пројекат вршњачке едукације у коме је АДАС учествовао са омладинским удружењем “Авантура” реализован је 4 града и направљена је мрежа од 80 младих едукатора у Београду, Новом Саду, Крагујевцу и Нишу. Млади едукатори су у 2018. едуковали око 1000 љака.

АДАС је ове године више пута спровео едукацију спортиста путем квиза о познавању допинга на спортским такмичењима користећи Athlete outreach програм Светске антидопинг агенције.

АДАС је активно учествовао у пројекту неколико министарстава Владе Србије који је за циљ имао превенцију наркоманије у школама. Идеја је едукација тимова који се састоје од стручњака из различитих области који ће имати задатак да превасходно спроводе едукацију по школама о превенцији наркоманије.

4. ИЗУЗЕЋЕ ЗА ТЕРАПЕУТСКУ УПОТРЕБУ У 2018. ГОДИНИ

У току 2018.године АДАС је процесуирао 19 терапеутских изузећа.

Највећи број лекова за које се тражило одобрење припада групи глукокортикоида (13), на другом месту се налази инсулин (2), онда следе бета 2 агонисти (1), хормон раста (1), тестостерон (1), и диуретик (1). Системска примена лека је и даље била најчешћа међу ТУЕ пријавама. АДАС наставља са едукацијом здравствених и спортских радника о значају ТУЕ.

Највећи број пријава ТУЕ долази из фудбала (5), кајака (2), одбојке (2) и по једна пријава из каратеа, веслања, хокеја на леду, стрељаштва, летећих мета, атлетике, ватерпола и стоног тениса.

5. МИШЉЕЊЕ О СУПЛЕМЕНТИМА И ЛЕКОВИМА

У 2018. години издато је укупно 613 мишљења о присутности забрањених супстанци у саставу различитих суплемената и лекова. Нагли пораст захтева упредставља резултат

интензивне едукације коју АДАС спроводи. Од 613 мишљења, 488 се односе на суплементе (179 захтева поднето путем веб сајта АДАС, а 309 од стране спортских савеза), а 125 за лекове. Број негативних мишљења о леку је 7, а број негативних мишљења о суплементима је 17 што указује да постоји одређен проценат ризичних супстанци које спортисти конзумирају.

6. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И ДРУГЕ АКТИВНОСТИ АДАС У 2018. ГОДИНИ

Најзначајнији међународни успех Антидопинг агенције Републике Србије је позитивна оцена квалитативне усаглашености рада са међународним стандардима и Светским антидопинг кодексом, саопштена на годишњем семинару Светске антидопинг агенције у марту 2018. године. Успех је тиме већи што је до марта 2018. године само 26 (8%) антидопинг организација (АДО) од 307 успело да добије позитивну оцену. Колико је усаглашености рада са међународним стандардима и Светским антидопинг кодексом комплексна ствар говори чињеница да је до краја 2018.године само још 43 АДО добило позитивну оцену, што значи да 78% АДО не ради како треба и због тога између осталих њихове земље или спортови могу да буду санкционисани, а спортисти да не учествују на међународним такмичењима.

Друга успешна међународна активност је везана за преговоре са Интернационалном агенцијом за тестирање (ИТА) која је одлуком МОК преузела све олимпијске интернационалне федерације. Захваљујући доброј међународној позиционираности АДАС је добила да ради допинг контроле на међународним турниру у теквондоу, иако је иницијално тестирање додељено ИДТМ-у. Наведени догађај најбоље илуструје комплексност међународних односа и важност интернационалне препознатљивости АДАС.

Због свега АДАС је са АДО из региона (Словачка, Аустрија, Мађарска, Словеније и Хрватска) покренула иницијативу о оснивању Централне европске антидопинг организације. Основна идеја је да се земље региона изборе за један глас код најважнијих проблема антидопинга и тако партнерски са највећим АДО решавају најзначајније проблеме.

Представници АДАС су у 2018. присуствовали годишњем семинару Светске антидопинг агенције, годишњој антидопинг радионици у Аустрији, као и семинару о биолошком пасошу. Такође, били су присутни на састанцима мониторинг групе и ад хок комитета Савета Европе. Учествовали смо и на 7. Међународном сајму спорта.

У 2018. години одржана су два састанка Радне групе за област допинга у спорту која делује у оквиру Националног савета за спречавање негативних појава у спорту. Ова радна група формирана је Одлуком о оснивању радне групе за област допинга у спорту од 6.9.2018. године, у саставу: 1) др Милица Вукашиновић-Весић, директор Антидопинг агенције Републике Србије; 2) др сци. Сања Станковић из Клиничког центра Србије, Министарство здравља; 3) спец. Гордана Симић, дипл. фармацеут из Клиничког центра Србије, Министарство здравља; 4) др Мирко Кантар, началник Одељења за праћење и подршку програмима за развој спорта у Министарству омладине и спорта; 5) Наташа Радосављевић-Стевановић, начелник Одељења за физичко-хемијска и токсиколошка вештачења, Управа

Антидопинг агенција Републике Србије
Трг Републике 3
11000 Београд, Република Србија
тел/факс: 011/ 4064136
Сајт: www.adas.org.rs
email: info@adas.org.rs

криминалистичке полиције, Национално криминалистичко-технички центар у Министарству унутрашњих послова и б) проф. др Драган Радовановић из Олимпијског комитета Србије. Како је предметном одлуком као задатак радне групе утврђена анализа стања у области допинга у спорту са посебно издвојеним упоредним оквиром са земљама у окружењу и анализа међународних захтева у овој области, радна група је на два одржана састанка припремила предлог текста детаљне анализа и благовремено га доставила Министарству омладине и спорта, које врши координацију рада унутар Националног савета. На седници Националног савета 17.12.2018. године, ова анализа је и усвојена и прихваћена. Један од закључака из анализе је да је потребно и даље јачање сарадње између АДАС и Министарства унутрашњих послова. У складу са тим, дат је и предлог стварања мреже полицијских службеника на територији Србије, тако што би при 27 полицијских управа, у свакој био обучен и едукован по питању антидопинга по 1 службеник. Такође, поред службеника из полицијских управа, у едукацију и мрежу би сходно били укључени и припадници других релевантних служби МУП-а. Очекујемо да ће ова едукација бити реализована у 2019. години.